

PROJEKTU LĪDZFINANŠĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs"

Mazo un vidējo lauku saimniecību izaicinājumi un LAP 2014 – 2020 atbalsts

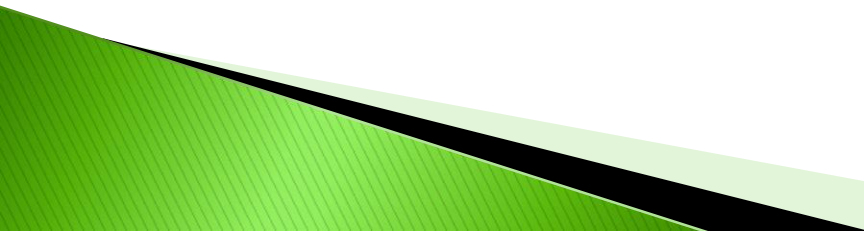
Saskaņā ar Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”
2013. gada 28. janvārī noslēgto līgumu Nr. 2013/15, aktivitāte „Nozares ekspertu ziņojumi”
Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

Agnese Hauka
Latvijas Zemnieku federācija
2013. gada 7. novembris

Mazās un vidēji mazās lauku saimniecības Latvijā

- ▶ Latvijas lauksaimniecībā **dominē ģimenes saimniecības**
- ▶ Mazās un vidēji mazās saimniecības (SI līdz 25 tūkst. EUR) Latvijā ir 95% no kopējā lauku saimniecību skaita
- ▶ Tajās nodarbināti 79% no kopējā lauku saimniecību darba spēka (pilna laika ekvivalentā)
- ▶ Apsaimnieko 50% Latvijas LIZ
- ▶ Tur 1 / 3 no kopējā mājlopu skaita Latvijā
- ▶ To skaits samazinās – par 37,2% no 2005. līdz 2010. gadam

Mazo un vidējo saimniecību devums

- ▶ Saglabā darba vietas un apdzīvotību laukos,
 - ▶ Uztur uzņēmējdarbības un sociālo vidi laukos,
 - ▶ ‘darītāji’ nevis ‘runātāji’,
 - ▶ Spēja pielāgoties tirgus situācijai,
 - ▶ Spēja/nepieciešamība pašiem segt zaudējumus,
 - ▶ Pastāvība un stabilitāte laukos,
 - ▶ Veselīga pārtika,
 - ▶ Paēdušas un nešķirtas ģimenes,
 - ▶ Patiesa vēlme un gatavība saimniekot un dzīvot laukos
-

Mazo un vidējo saimniecību izaicinājumi

- ▶ Mainīga uzņēmējdarbības vide
- ▶ Nevienlīdzība starp tirgus dalībniekiem
- ▶ Finansējums attīstībai
- ▶ Darbaspēks – pastāvīgs, patstāvīgs, uzticams, kvalificēts
- ▶ Pastāvīgs noieta tirgus
- ▶ Vides faktori, t.sk., meža dzīvnieku postījumi
- ▶ Uzraugošo institūciju spiediens un uz rezultātu vērsta sadarbība
- ▶ Nodokļu slogs

Mazo un vidējo saimniecību potenciāls

- ▶ Būtiski kāpināt saražotās produkcijas apjomu
- ▶ Iekšējā tirgus nodrošināšana ar pārtiku
- ▶ Veselīgi produkti
- ▶ Daudzveidīgs piedāvājums – plašs augļu, ogu un dārzeņu klāsts, mājās ražoti produkti
- ▶ Inovācijas – meklējot jaunus produktus, radot vieglākus un efektīvākus saimniekošanas veidus
- ▶ Kooperācija – iekšējam tirgum un eksportam
- ▶ Ekoloģiskā lauksaimniecība, kas sekmē tūrisma attīstību, kas sekmē citu nozaru attīstību, piesaistot pircējus

LAP 2014–2020

mazām un vidējām saimniecībām

- ▶ Atbalsts mazām un vidējām saimniecībām kļūt par tirgus orientētām
- ▶ 6.2. pasākums. **Zināšanu pārneses un informācijas pasākumi** – būtisks, palielinot ekonomiski pamatotu, konkurētspējīgu un efektīvu produkcijas ražošanu
- ▶ 6.3. pasākums. **Konsultācijas** pakalpojumi saimniecību ekonomisko un ekoloģisko rādītāju uzlabošanai
- ▶ 6.4. pasākums. **Sadarbība** – inovāciju (jauni produkti un efektīvākas darba metodes) un kooperācijas veicināšana
- ▶ 6.5. pasākums. **Ieguldījumi materiālajos aktīvos** – būtiska ir lielāka atbalsta likme jaunajiem lauksaimniekiem un saimniecībām; atbalsta griesti pārāk augsti – zemāki atbalsta griesti dotu iespēju vairākām saimniecībām saņemt atbalstu attīstībai

LAP 2014–2020

mazām un vidējām saimniecībām

- ▶ 6.6.pasākums “**Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība**” – atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem, mazām saimniecībām un jaunu uzņēmumu radīšanai
- ▶ 6.7. pasākums “**Maksājumi apgabaliem, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi**” – lauksaimniecības produkcijas ražotājiem
- ▶ **Mazo lauksaimnieku shēmā** esošām saimniecībām ir jā saglabā atviegloti darbības nosacījumi, lai tās varētu attīstīties un kļūt par tirgus orientētām saimniecībām
- ▶ 6.12. pasākums Ražotāju grupas – atbalsts kooperācijai
- ▶ 6.15.pasākums *Leader* pieeja – atbalsts lauksaimniekiem, mājražotājiem un pieejamas lauku vides veidošanai

LAP 2014–2020

mazām un vidējām saimniecībām

LAP nosacījumi:

- ▶ Mazām saimniecībām ir jābūt atvieglotiem darbības nosacījumiem to attīstības veicināšanai
- ▶ Jāsniedz zināšanas, lai ienākumi būtu lielāki par noteikto min. ieņēmumu sliekšni 285EUR/ha
- ▶ LAP ieviešanai jāsekmē tādas vides veidošanās, lai palielinātos pircēju skaits (saglabājas esošais iedzīvotāju skaits laukos un ierodas viesi) – valstī trūkst pircēju

LAP izstrādes gaitā pazudis:

- ▶ iespēja iegādāties lietotu lauksaimniecības tehniku;
- ▶ būvniecības darbus veikt saimnieciskā kārtā.

Paldies par uzmanību!
Paldies par atbalstu!

Latvijas Zemnieku federācija

E-pasts: info@lzf.lv

www.lzf.lv

**PAR apdzīvotiem un ekonomiski aktīviem
Latvijas laukiem!**

